

# LOV OG EVANGELIUM

**Utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon**

Nr. 2

Februar 1990

26. årg

## Stå ham i mot!

Et gammelt sagn forteller: Djevelen krevde en dag sine engler til regnskap for hva de hadde utført på jorden.

En fortalte hvordan han hadde tent hatets ild mellom nasjonene, og hvordan han hadde fått i stand krig og opprør, blodsutgytelse og ødeleggelse. En annen fortalte om hvordan han hadde ødelagt et hjem ved å få de to som bygget det til å mistenke hverandre, og til å kvele lykken i herskertrang og uteliv.

En tredje fortalte hvordan han hadde forført unge mennesker og gjort de til treller under alkohol og utukt. Djevelen satt og hørte alt med en tilfreds mine.

Til slutt kom en fram som ikke kunne fortelle om store, grusomme ting. Men han hadde allikevel ikke vært uvirksom. I 40 år hadde han gått etter en Herrens tjener og fristet ham de tusen ganger, og like ofte var han slått tilbake. Men han ga ikke opp. Nye veier og nye knep, og til slutt hadde han klart det. Litt

etter litt hadde sløvheten fått tak. Verdslyheten hadde sneket seg inn og tatt sjelen i besittelse. Og i dag er mannen igjen din, selv om han er nokså kristelig å høre på, sa han.

Da gikk det et bredt smil over djevelens ansikt. «Du har gjort rett. Ved din utholdenhets og snedige angrep har du vunnet en større seier for mitt rike enn de andre.»

Det var legenden, og den rommer en rystende sannhet. Det gjelder kampen om din og min sjel som vil høre Jesus til. Kan djevelen få et Guds barn til å slippe troens tak på Gud, har han vunnet en stor seier.

Det er bare et sted der en er trygg: Det er å få være gjemt i korsets skygge. Om dem som bor der heter det så herlig: «Ingen skal rive dem ut av min hånd», og da kan en også få synge som sangeren synger: «Klippe du som brast for meg. La meg skjule meg i deg.»

*Fritt etter H. E. Wisloff*

## Men Gud sa til han: Du dåre, i denne natt krev dei sjela di av deg

(Luk. 12, 20)

Bibelen talar ofte om dåren og därskap, og det er nødvendig at me ikkje overser og går forbi det Guds ord seier om det. Eg er redd at me som forkynner Guds ord forsømer det, så lat oss ei lita stund sjå på litt av det Bibelen seier om dåren og därskapen.

I salme 14,1 står det at dåren seier i sitt hjarta: *Det er ingen Gud til.* Og den som i hjarta tenkjer slik, og seier det høgt og tydeleg, slik me hører det i vår tid, legg ofte til at det heller ikkje finst noko liv etter døden, ingen himmel og inga fortapping. Den som tenkjer slik er ein dåre, seier Guds ord, og seier vidare at dåren talar därskap.

At Gud er til det kan me sjå kvar dag, for Bibelen seier at det ein kan vita om Gud ligg ope for dei: Gud har sjølv openberre dei det. For hans usynlege grunnhått, både hans ævelege kraft og hans guddom, hev vore synleg alt ifrå verda vart skapt, med di ein kan skyna han av gjerningane – *så dei hev ikkje noko å orsaka seg med* fordi dei, endå dei kjende Gud, ikkje æra og takka han som Gud, men vart därlege i tankane sine, og det uvetuge hjarta deira formyrktest. Medan dei briska

seg med at dei var vise, vart dei därar. (Rom. 1, 19-22)

Dertil har me fått Guds eige ord for at verda og alt som finst på henne er skapt av Gud, ved Guds ord. Og den som ikkje trur Gud på hans ord og set meir lit til eigne tankar og menneskelege tankebygingar, er i sanning ein dåre. Det same er du som lever og døyr i vantru, til tross for Guds klare ord om mennesket sin fortapte tilstand og Guds frelse i Kristus Jesus, når du avviser Guds vitnemål og dei mange tusen – den sky av vitne som vitnar for oss om Gud og hans frelse.

Og toppen av därskap er at du reknar dei for därer som trur på denne «därskapens forkynning» om Jesu død på krossen for våre synder. Men Guds ord seier at Gud fann for godt ved denne «därskapens forkynning» å frelsa dei som trur. Og kva har eit menneske å setja opp imot Gud? Det er vel därskap å stri mot den almektige Gud og hans ord, han som har skapt oss og oppeheld oss. Jesus sa til Paulus: Det vil falla deg hardt å stri mot Gud. Det er hardt her i livet og aller verst i døden og evigheten.

Ordet i overskrifta sa Jesus om

ein rik mann, som i livet hadde ein tanke for auga: *Å bli rik, få nok, så han kunne leva trygt*, så sjela kunne slå seg til ro med at han hadde nok for lange tider. Han har nok mange brør også i vår tid. Det ser me når me les og høyrer om kampen og kravet om høgare levestandard, trugsmål om streik og streikar for å tvinga fram sine krav, sivil ulydighet mot regjering og storting sine vedtak. Liknar det ikkje på denne bonden som ville ha meir, som bygde nye låvar større enn før for å tryggja livet her på jorda, utan tanke på at sjela trong meir enn jordisk rikdom, utan tanke på døden og det evige livet. Ein dag eller ei natt krev

døden også di sjel, kven skal då ha det du har samla?

Endå verre er det, seier Guds ord, med den som samlar seg *rikdom som ikkje er rettkomen*. Det vil seja ved fusk og bedrag, «under bordet» heiter det i dag, ved brot på lov og rett som skatte-undraging, tjuveri, vold eller ved å bedra ved sjukemelding og fråvær utan grunn, ved å unndra seg å arbeida for løna o.l. Guds ord seier klart og tydelig at midt i dine dagar skal du forlata din rikdom, og når du ligg på ditt siste er du ein dåre. Jesus sa at på same måten som det gjekk den rike bonden, vil det gå den som samlar seg rikdom på jorda og ikkje er rik i Gud.

Jesus fortel også om ein annan rik mann, som dagstødt heldt fest og likte å gå i fine klær, utan tanke på sjela si frelse og livet etter døden. Han også har mange brør og systre i vår tid, som lever for fest og moro, lever for og i verda og dei ting som er i verda, utan tanke på døden og dei evige verdiane.

Du også må døy, og har du ikkje Jesus og det evige livet i han, vil du også slå opp augo i fortapinga der ikkje så mykje som ein finger duppa i vatn kan lindra lidinga.

Guds ord seier også at gudløysa er dårskap, og dårskapen er vitløysa. Det vil vel seja at å leva i vantru, leva utan Gud, utan Jesus og hans frelse, leva som om ingen

## Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender eksp., navn og adr.

Bladet blir holdt oppe av frivillige gaver.

Eksp.: O. Dyrøy, 5620 Tørvikbygd.  
Telefon 05-55 83 63

Alt som har med bladets eksp. å gjøre, såsom tinging, oppsigelse og adresseforandring blir sendt dit.

Gaver til bladet kan sendes kass. M. Frafjord  
Postgiro 5 68 21 33.

Red. Einar Kristoffersen, Eklundbk. 11  
3770 Kragerø,  
tlf. 03-99 08 45

## Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Form. Karl B. Bø,

Vistnesvn. 13, 4070 Randaberg. Tlf. 04-41 87 46

Kass. Margrete Frafjord,  
Boks 89, 5582 Ølensvåg

Postgiro 5 68 21 33. Bankgiro 3204.10.10222

Gud finst, inga fortaping og ingen himmel og ikkje noko liv etter døden, leva for verda og alt som høyrer verda til, utan tanke for at me har ei sjel som må bli frelst, det er dårskap og vitlaust. Søk difor Herren medan han er å finna, kalla på han den stund han er nær.

Salomo seier at han fann noko som er beiskare enn døden: Kvina – ho er eit garn og hjarta hennar ei snara, og hendene hennar er lekkjer. Den som søker Gud slepp frå henne, men syndaren vert hennar fange. (Preikaren 7, 26) I neste vers legg han til: Dette fann eg ut, og det er lett å forstå at han talar av erfaring, når ein tenkjer på at han hadde tusen av dei, 700 med dronningrang og 300 fylgjekoner. Nå må du ikkje misforstå dette, for her talar han ikkje om kvina som kvina. Kvina er skapt av Gud for å vera ei medhjelp for mannen, og Skrifta seier at den som har funne ei god kona har funne ei perle.

Men her talar han om seksualitten, om å leva i hor utanom ekteskapet, som er Guds ordning. Det er den som er beiskare enn døden, og ei snara for syndaren, som den som tekjest Gud slepp frå. Mange av dei som lever i dag vil nok få erfara Salomo sine ord at det er bitrare enn døden å falla i hordomen si snara, at den er ei lekkja som bind syndaren her i livet og fører til fortapninga. Eg hadde hug til å åtvara deg

som er ung mot denne fåren, så du skal unngå snara. Me lever i ei syndefull og fárleg tid, der hor er praktisert alt frå skulealderen, kor øyro og augo blir tuta fulle av seksualitet i ord og bilet, kor og tusenvis bur saman som «sambuande». Du skal vita at det er å leva i hor og lauslivnad, og horkarlar og horkvinner skal ikkje arva Guds rike, seier Skrifta, men vera utanfor der dei gret og skjer tener.

Dette, og meir av same slag kallar Skrifta for dårskap og vitløysa. Og føremålet med desse linjene er å åtvara deg, og då visa deg redninga og vegen ut av dårskapen.

Og redninga er å erkjenna si synd, at du er ein dåre som sit fanga i snara, «skuldig til døden for syndene mange, bunden i lekkjer på syndeveg lange». Jesus er redningen for deg, som han var for syndarar då han vandra her på jorda. Han har fullført også di frelse, og har rett og makt til å tilgi synder på jorda, til å frigjera deg frå lekkjene og gi deg eit nytt og evig liv ved trua på Jesus. Og frelsa er lagt så lågt at ikkje ein gong dáren fer vill.

Søk herren medan han er å finna, kalla på han den stund han er nær, og kvar den som kallar på Herrens namn skal bli frelst.

*Amund Lid*

# Splittelse

Når vi tenker på, leser eller hører ordet splittelse, så synes vi det er et uhyggelig ord. Det fører tanken inn på et område som ikke er godt, og erfaringen viser hvor mye ondt splittelse kan føre med seg, både når det gjelder materielle og åndelige ting, i hjemmet og i samfunnet.

Jeg tror at det er et av djevelens beste våpen i kampen imot menneskene, for der han kan få skape splittelse er det vanskelig å få noe godt til å vokse.

Men så kommer spørsmålet: *Er all splittelse av det onde?*

Leser vi Bibelen og historien, da er det uhyggelig å se den splittelse det har vært opp gjennom tidene. Men vi kan ikke se at all denne splittelse er av det onde. Guds ord sier at det må være splid forat det sanne kan komme fram. Jesus sier like ut i Matt. 10, 35 at jeg er kommet for å sette splid mellom far og sønn, mor og datter, svigermor og svigerdatter, og en mann skal få sin egen huslyd til uvenner. Bibelen og historien viser tydelig sannheten av Jesu ord, for der Jesus og korsets evangelium ble forkrynt, der ble det strid og splittelse. Dette viser at ikke all strid er av det onde og kan ikke være til skade. Jeg for min del er mere redd når det er ro og ingen strid og splid.

Vi må alltid ha for øyet hva striden kommer av, hva som skaper splid. Er det forkynnelsen av Jesus, forkynnelsen av ordet om korset, som er et anstøt for jøder og en dårskap for grekere, da er det menneskets motstand mot sannheten fra Gud som er årsaken. Går vi til kirken vil vi finne en rolig forsamling, og hva er årsaken til det? Jo hele forsamlingen går i samme retning. Bibelens skille mellom troende og vantro, Guds barn og verdens barn, blir ikke forkrynt, likeså lite om synd og nåde. Og om det blir pekt på slike ting, da er det i så dunkle vendinger at det hele går folks ører forbi. Alle vet jo at Bibelen forkynner lov og evangelium og lærer klart at det finnes to slags mennesker, trekkvinnens barn, (lovens barn) og den frie kvinnens barn (evangeliets barn). Der det forkynnes en blandings-religion som passer for alle, blir det ingen splittelse, men heller ingen til frelse.

Går vi til bedehuset, tror mange at der finnes bare rette Guds barn. Men den som kjenner forholdet rett, vil se at også der finnes både dem som er lovens barn og dem som er født ved evangeliet.

Kommer det så en forkynner som har lys over disse ting, og får sin tekst fra Galaterbrevet om trekkvinnens barn og den frie kvinnens barn og

skildrer disse to typer rett, da vil det med en gang bli splittelse og splid. For i vår tid rekner de fleste begge disse typer for gode kristne, og forkynneren vil bli kalt en ulv som splitter kristenflokkene. Og det verste er at en slik forkynner ofte kan få ledelsen imot seg, særlig når et trellkvinnens barn får lys over sitt sanne forhold til Gud og vender om og blir frelst, og så vitner om det som har hendt. Når slike hender vil mange bli meget forundret, og forkynneren vil få ord på seg for å være en som reiser omkring og omvender troende mennesker. Der slike ting hender, der vil splittelsen være tilstede med en gang.

I vår tid tales det ofte om at vekkelsen må begynne med oss troende. Jeg har ofte tenkt på hvorledes det ville gå om vi fikk en vekkelse som begynte med de troende? Jeg frykter for at da ville det bli stor splittelse, strid og motstand.

Tenk om vi kunne få et klarere syn på de to slags mennesker som Bibelen kaller for lovens barn og nådens barn, og en klarere forkynnelse av det Bibelen lærer om dette. De kalles begge for kristne, for barn av Gud, men med tilnavnet trell og fri, og mange er forundret over at det er strid iblant de kristne. Men Bibelen forteller at trellkvinnens barn skal forfølge den frie kvinnes barn, og det kommer av at de kan ikke se noen forskjell på trell og fri.

Mange unge og uerfarne kristne undrer seg ofte over at det er noen de

ikke kan få åndelig samfunn med. De har ennå ikke fått se at den som lever av nåde kan aldri få samfunn med den som lever under loven, uten at trellen blir frigjort og født på nytt.

I MIN FORKYNNERGJERNING VAR DET DEN FINESTE OPPLEVELSE JEG HADDE NÅR EN AV TRELLKVINNENS BARN BLE LØST OG FRIGJORT. Dette hendte endog med ledere i den troende forsamling. Når da disse fikk åndelig lys over sin stilling og over evangeliet, da hendte det at de ble altfor radikale den andre veien, og det er ikke det minste merkelig.

Slike må en da prøve å hjelpe, så ikke menneskelig nidkjærhet uten skjønnhetsomhet tar overhånd, så Gud kan få gi dem saktmodighetens ånd, for å avverge unødig splittelse.

Der denne uro er borte, er det mer et tegn på døden enn åndelig liv. Så du må ikke være redd om du hører om uro og splittelse, for det kan like snart være tegn på vekkelse og liv som et tegn på sjelefiendens verk.

Ja, her kunne vært mye å skrive om, så jeg håper andre vil prøve å gi oss mer klarhet over disse ting.

Ole Rolfsnes.



## Lever du i sannheten?

«Da du var liten i dine egne øyne, ble du hode for Israels stammer, og Herren salvet deg til konge over Israel.» I Sam. 15,17.

Han var et hode høyere enn alle andre i Israel, Saul. Allikevel var han liten i egne øyne. Og det fordi han sto i sannheten, og da var Gud stor for ham.

Der mennesket får del i sannheten, der blir mennesket liten i egne øyne, og Jesus blir stor. Men der mennesket ikke står i sannheten, der blir mennesket stort i egne øyne og Jesus blir ubetydelig for det. Selv om det kan bruke store ord om Ham.

Det var dette som hadde skjedd med Saul. Et frafall ifra sannheten. Han begynte å vokse i egne øyne. Da ble Herrens ord uten betydning for ham. Etter en tid viste synden seg i det åpenbare.

Han var satt til konge og Herren var med ham. Og så begynte Saul å tenke: «Jeg må være noe spesielt, siden Herren har utvalgt nettopp meg.» Vi ser det samme hos jødefolket siden. Først altså, denne tanke som fikk rom i hjertet, og så begynte han å vokse i egne øyne. Det blir alltid en vekst *bort* ifra Herren.

Vi ser det i Skriften og erfaringen, at når et menneske blir vakt opp av syndesøvnen, så er tanken straks

den: «Kan det ennå være håp for meg hos Gud?» Hvordan ser et slike menneske på seg selv? Jo, liten i egne øyne! Da ble du hode for Israels stammer. Hva med de som sitter som «hoder» over kristenflokene i dag? Hva med meg og deg?

Du kan tale med ungdom som har gått på dagens bibelskoler, og de gir gjerne uttrykk for at de har *fått* så mye. Det kan være vel og bra det, men jeg savner allikevel å høre at noen har *mistet* noe. Seg selv! Sitt eget! Det er liksom dette som preger hele kristenlivet i dag. Det bare bygges opp uten at noe samtidig brytes ned. Og hva er det da som bygges opp? Det gamle menneske? Er det det som blir kristeliggjort? Da er saken alvorlig! Da berøves mennesker frelsen under skinn av å ledes på rett vei. Nå gjelder det deg og meg!

Kunnskapen er viktig, men det er ikke liv i kunnskapen alene. Tvertimot, der hvor det er kunnskap alene, oppblåser den (1. Kor. 8, 1). En blir stor i egne øyne, og den videre frukt av det blir at en vil være stor også i andres øyne. Dermed så inntar en den stilling overfor sine medmennesker som alene tilkommer Gud. Dette ser vi særlig utpreget blant såkalte «stjerner» i dag.

Men når *kjennskapet*, kommer til

kunnskapen, da ser jeg: «Det er ikke fordi jeg er noe spesielt. Dette var ikke noe jeg kom fram til, men det var uforskyldt av nåde! Herren *bøyde seg ned til meg!* Det var, er og forblir ufortjent av Guds nåde.

Vi hører i Johannes 9, om den blindfødte Jesus leget. Han sier: «Jeg som før var blind, jeg ser nå.» Men fariseerne og de skriftlærde stiller ham et spørsmål vi skal merke oss. «Hvordan ble dine øyne åpnet?» Nå kan det få være et spørsmål til deg som leser. Du bekjenner deg vel som kristen? «*Hvordan ble dine øyne åpnet?*» Det går an å ha en høy bekjennelse og allikevel mangle livet i hjertet! Se på Laodikeamenigheten i Åpenbaringsboken. «Jeg er rik, jeg har overflod og har ingen nød.» Vi mangler ingenting, det var deres bekjennelse, og så var sannheten i virkeligheten den at de manglet ALT! For den som er uten Jesus, har i virkeligheten INGenting! Bare det som forgår, fordi *det er dømt til det*. Dette må verdens mennesker få protestere på så mye de vil, og de gjør det da også, men det Gud har bestemt til å forgå, det forgår.

Kanskje du fikk noe å «bygge deg opp» på? Og så gikk det så bra en tid. Du øynet ihvertfall en mulighet til å lykkes. Men så fører Herren deg i sin nåde inn i en eller annen krise. Da får du øynene opp på ny, og så ser du. «Jeg som trodde jeg var

blitt til noe, jeg er i virkeligheten elendig og forkommen. Da ser Laodikeeren sant på seg selv. «Jeg er ussel, ynklig, fattig, blind og naken.» Ja, jeg er virkelig liten!

Men den som blir virkelig liten, trenger en stor Frelser, han som sier: «Se, jeg har satt foran deg en åpnet dør. For du har liten styrke og har holdt fast på mitt ord.» Ja, det er slike som holder fast på Guds ord, for *det er der de har sin styrke*.

Du kan se mennesker med en høy bekjennelse, sterke kristne, som lever i de utroligste forhold til sine medmennesker f.eks. Hvilket vitnesbyrd!

Du kan se i byene om vinteren når snøen har kommet og har ligget noen dager. Det er ikke noe trivelig syn. Skitten blir så mye mere vemmelig mot den hvite bakgrunn.

Det er ikke godt det som rører seg i noen av oss, men de som lever med Herren kommer inn for Ham med det og vil gjerne være fri det.

Lever du i sannheten?

*Einar Kristoffersen*



## Då eg tagde

Då eg tagde, morkna mine bein, med di eg stunde heile dagen. Salme 32, 3. Les denne salme. Det hadde ikkje alltid vore slik mellom Gud og David. Når vi les om David, så er det alltid eit fortruleg forhold. Herre eg har deg hjarteleg kjær, min styrke. Salm. 18, 2. Eg set alltid Herren framfyre meg for han er ved mi høgre hand, eg skal ikkje verta rikka. Salme 16, 8. Salmane vitnar fleire stader om det same, korleis han gjev Herren takk og æra.

Men han kjenner og til dette, å teia. Kvifor? Det var kome noko imellom han og Gud. Noko han ville skjula for seg sjølv og Herren. Skjula ved å teia er dødens vei. Det viser Guds ord så ganske klårt. Tenk om også Herren hadde tagt, kva då? Men Gud Herren talar og kallar på jorda frå solekoma til soleglad. Han ser, spør og kallar. Han ser til gje-stene og spør: «Korleis er du komen inn her og er ikkje bryllupskledd?» Men han kunne ingenting svara, Mat. 22, 12.

«Kor lenge vil de halta til båe sider? Er Herren Gud, so haldt dykk til han.» Men folket svara ikkje eit ord! Slik er menneskehjarta mot Gud Herren den Heilage, som alle ein dag lyt svara.

David hadde vunne so mang ein siger i eige liv – og for sitt folk. Han

hadde fått mykje æra, og det med rette. Herren var alltid den han sette lit til. Men no kom fienden sitt overfall så uventa. Her står det fast det Jesus sa til sine ein gong: «Eg såg Satan falla ned frå himmelen som eit lyn.» Denne person kom så uventa på so mange. Han inntok menneskehjarta, vilje- og dømekraft, heimar, land og menighet. Om syndefall, utruskap og vanntru av alle slag kom uventa i vårt liv, so kom det ikkje uventa hjå Herren. Tenk han visste alt dette før verda sin grunnvoll var lagt. Fyrst ordna han med frelsa for oss alle i ein stedfortreder. Ja, han valde oss ut i han «so me skulde verta heilage og ulastande for hans åsyn. I Han har me utløysingi ved hans blod, forlating for syndene, etter rikdomen av hans nåde».

Herren ordna og med bodbærarar som forkynte om synda si løn som er døden. Så sende Herren Natan til David. 2. Sam. 12, 1 fl. Då Natan hadde sagt domen over David, sa Natan: «Den mannen er du sjølv.» Det var sjølve dødsstøyten for David. Tenk å få høyra: «Sverdet skal aldri vika frå huset ditt. Sjå, eg let ulukka koma over deg frå ditt eige hus. Då sa David til Natan: Eg har synda mot Herren.» Det vart vel glede i Fars hjarta då barnet seier:

«Eg har synda mot Herren.» – Det var ikke kvar dag slike hjartesukk kom frå kongar og styrande i Israel. Du som les, kjenner du deg att i dette med di synd? Ja, men eg er ingen mordar, seier du. Kven seier deg det? Høyr kva Herren seier: «Denne Jesus som de har krossfest.» Kan synda di og mi bli verre enn dette å krossfesta Guds eigen son? Vi har all grunn å ropa av hjarta med David: «Mot deg einast har eg synda, og det som vondt er i dine augo har eg gjort. – So du Herre er rettferdig i dine straffedomar over meg.»

«Sjå, eg er født i misgjerning, og mor mi har avla meg i synd.» Salme 51, 6–7. Syndeskulda åt David var så tung at han seier: «Lat dei bein fagna seg som du har slege sund.» Han klarde ikkje å røma unna Guds dom. Det same ser vi med Jakob, ved Jabokk. Då han strei med Her-

ren for å koma unna. Godt at Herren vann hjå begge desse syndarar. Har han vunne i ditt liv? Herren hadde og meir å seia David ved Natan, dette skal også vera til deg og meg: «So har og Herren teke bort synda di, du skal ikkje døy», verta fortapt. David ropar i gleda: «Du tok burt mi syndeskuld. Sela.» Ja det står skrive endå i dag: «Syndene deira og misgjerningane deira vil eg ikkje lenger koma i hug.» Men du, der det er forlating for dei, der trengst det ikkje lenger noko offer for synd. Hebr. 10, 17–18. «For so sant me, då me var Guds fiendar vart forlikt med han ved døden åt Son hans, so skal me no som me er forlikte so mykje meir verta frelse ved hans liv.» Rom. 5, 10. Vi har fått liv ved at ein døydde, og gav sitt fullkomne liv til oss.

*Odd Dyrøy*

---

## Gjennom døden til livet!

Les Kol. 3, 1–15

«Dere er jo døde –» (v3a). Skriften taler om to slags død som har med livet her i verden å gjøre. Det er altså en død vi har del i her og nå. Enten den ene eller den andre.

Den ene omtaler Paulus i Ef. 2 der han taler om vantroens barn

som er døde, og det er de i synder og overtredelser. En har sitt liv i det syndige vesen. En kan bøye og tøye på dette vesen i en viss grad, men det forblir det samme, enten det kaster seg ut i allslags utskeielser eller det lever etter strenge

moralske normer. Det er styrt av driftene og innskytelsene som kommer fra det gamle menneske. Og dette stammer igjen fra høvdingen over luftens makter, djevelen. (Ef. 2, 2). Han er virksom i vantroens barn. Virksom! Og han er virksom der hvor det gamle menneske får utfolde seg. Til og med når det kan si som Paulus før sin omvendelse: »— i rettferdighet etter loven *uten lyte*.» I denne i alle deler lysende rettferdige mannen var det altså djevelen som var virksom. Det ser vi av hans forfølgelse av de troende. Hans forfølgelse av de troende (evangeliet), var i hans egne øyne en sann og rett gudsdyrkelse. Og vi må ikke tenke at dette var noe som døde ut ved Paulus sin omvendelse. Hva ånd er virksom i min og din gudsdyrkelse? «*Hjem* lærte dere å flykte fra den kommende vrede?» Det var døperens spørsmål til den tids gudsdyrkere, og det er et like aktuelt spørsmål til meg og deg i dag!

Gi ikke djevelen rom står det. Det er talt til de *troende*! Du kan gi djevelen rom. Og det som helt klart viser at en gir djevelen rom, det er dette at en begynner å gi hans rike, verden, rom. Verdens fyrste, det er ham. Den ånd og det vesen som regjerer verden, det er ham i virksomhet. Vi leste om noe av det her: «— utukt, urenhet, syndig lidenskap, ond lyst og pengegriskhet,

som er avgudsdyrkelse (v5b), — vrede, hissighet, ondskap, spott, skamelig snakk fra deres munn. Lyv ikke på hverandre.» (v8b–9a).

Når slike ting får utfolde seg, er det altså djevelen som har fått rom. Da er det den ånd som får prege deg, den ånd som drar ditt blikk i mot de ting som er i verden og gjør deg likegyldig overfor det som har med Guds rike og sjelens frelse å gjøre. Og dette bærer sin frukt, til åndelig død! (Rom. 8, 13).

Når ikke djevelen fram på denne veien, så sender han deg gjerne ut på en annen: Hvor du nettopp er opptatt med det du mener hører Guds rike til og strever med å legge disse dårlige egenskapene av deg. Inntil den dagen du kanskje kan si som Paulus: «— i rettferdighet etter loven uten lyte.» Men uten Kristi kjærighet! Dengang var ikke Paulus Paulus, men Saulus fra Tarsus, død i synder og overtredelse til tross for all sin selvopparbeidede fromhet.

Da Saulus var blitt Paulus, hadde han fått del i et helt nytt liv, guddommelig liv! Men han hadde også fått del i noe mer, som en ikke hører så mye om i forkynnelsen. Han hadde fått del i en helt ny *død*. Døden i fra synder og overtredelser. Som han skriver her: «Dere er jo døde.» (3va).

Vi har som troende ikke «bare» fått del i Jesu liv, men også i Hans død, døden bort i fra det gamle livet

(menneske). Noen annen virkelig seier over synd kan ikke ses i Skriften. Noen annen helliggjørelse kan ikke ses i Skriften, enn denne at jeg er død og oppstanden med Kristus.

Men da søker jeg vel det som er der oppe da? Nei, ikke uten videre. Det forstår vi av Paulus sine forminger her. De må minnes om dette! Hva som hører det *gamle* menneske til og hva som hører det *nye* til. Det nye streber etter det som er der oppe, for der har det sitt hjem. Her er det i fremmed land. Og hør hvilken vei han pekte ut for disse som det hang så mye skrøpelighet og synd ved: «Lyv ikke på hverandre; Dere *har jo* avkledd dere det gamle menneske med dets gjerninger, og *har* ikledd dere det nye menneske, det som blir fornyet til kunnskap etter sin Skapers bilde.» (v9–10). Dere har! I og med troen på Jesus. La det få rom!

Bli hva du i Kristus er, var det vel Luther som sa. Og dette skjer, har Herren selv sagt, ved at dere blir i mitt ord, i min kjærlighet. (Joh. 15). Hva er jeg så i Kristus? Jo, bl.a. død ifra synder og overtredelser. Ja, men nå ser jeg så mye av disse dårlige ting i mitt liv? Ja, men du *er død* ifra det. Det tilregnes deg ikke *for Jesu skyld*, Han som du har fått ta din tilflukt til. Det er *Hans* liv og *Hans* død som gjelder for deg hos Gud. Når Kristus vårt *liv* åpenbares, vitner Skriften.

Det er altså ikke synda i oss som er død, men det er vi som er død i fra den ved Jesus Kristus. Så de som har seier over synd på en slik måte at de ser stadig mindre synd hos seg selv, er tydeligvis inntatt av en ånd som fører til frafall fra Kristus. Og her er det vel grunn til å være på vakt i dag? For du ser så mye av dette. Kraft til å seire, kalles det gjerne. Og vi må da også tenke på Herrens ord: «Når Menneskesønnen kommer igjen, mon Han da vil finne troen på jorden.»

Men det som jo er vel så farlig for oss er sløheten. Dettesovndysende som liksom legger seg innover oss og sløver en til en blir mer og mer likegyldig og likeglad.

Jeg vet ikke om du har opplevd å bli vekket i din beste sovn? Da du sov som dypest. Å, du er så likeglad med alle ting bare du kan få slumre inn igjen. Om det så var en fare som truet, bare du kunne få krype ned i dyna og så slumre videre. Det er liksom som om hele kroppen sover.

Slik også åndelig. Det du før levde helt og fullt i: Guds tuktende og vakkende ord som du tok i mot med glede, selv om det smertet, det er blitt så ubehagelig, og du søker mer og mer å unngå det. La meg få slumre! Og så går det hele sin skjeve gang, og etter en tid så synes du til og med at det slett ikke går så verst, og så blir du stadig mer djerv i forhold til nye og andre åndsretninger,

som tidligere var fremmede og skremmende for deg.

Du kan liksom ha det med deg, vet du. Men det er ikke det det her er spørsmål om. Men er dette *selve livet* for deg? Din *glede*, din *fred* ja, det som betyr noe *fremfor alt annet*? At Kristus, Guds slaktede lam, sitter der oppe ved Guds høyre hånd.

«Likesom dere altså tok i mot Kristus Jesus som Herre, så vandre i Ham.» (Kol. 2, 6). Ja, hvordan tok vi imot Ham som Herre? Jo, den dag vi sto der i all vår synd og fikk se at Herren vår Gud var ikke en stor opphøyet person på den måten som verdens herskere er det, de som legger byrder på deg og krever lydighet. Men Han er lammet som gav sitt blod for deg! Gav sitt liv, for deg! En slik Herre er Herren! En som gav alt for meg! Er det slik jeg vandrer med Ham i dag? Hvis ikke, så trenger jeg den påminnelsen, om jeg ikke igjen skal gli inn i fortapelsens mørke, hvor alt bare er forvirring. «Se det Guds lam som bærer verdens synd.»

Tenk slik skal vi få ta i mot Jesus, og slik skal vi få vandre i Ham *helt fram!* Han gav seg selv for meg!

Fører ikke dette budskapet ditt hjertes blikk imot himmelen? Der hvor Jesus er!

At der er gater av gull, krystallhav og slikt, det er sikkert bilde på noe veldig fint, men det forstår jeg så lite av. Det som gjør himmelen til

himmel for meg, det er det at *Jesus er der!*

Du kunne piske et menneske til blods, og du kunne true med alle fortapelsens redsler. Det kunne ikke få det til å søke det som er der oppe, d.v.s. elske Herren! Mange går under trellefrykten og arbeider på sitt vis på å nå himmelen, men kun for å berge seg *selv*. De tjener seg *selv* som alle de andre. Men budskapet om Gud som gikk til Golgata kors med mine synder, fordi *Han tenkte på meg* (1. Joh. 4, 10 – 4, 19), det kan trekke mitt hjertes blikk imot himmelen.

Og så slutter da også Paulus av med dette ordet: «La Kristi fred råde i hjertene deres! Til den ble dere jo kalt i det ene legeme. Og vær takknemlige!» (v15). *Kristi fred!* Og slett ikke vår egen. Den som vi etter mye møye kanskje kunne få roet oss til. Men *Kristi fred*. Den fred som Han eier. Han som er fullkommen rettferdig og hellig, og derfor ikke har noe å skjule for Gud som allting ser. Og det Han er, er Han for oss, og det Han eier har Han gitt oss. Den fullkomne fred. *Jesu fred!* Som ikke gis etter fortjeneste, men av nåde *til den som trenger det!*

La *den* råde i hjertene deres, for *til den* ble dere jo kalt.

Og vær takknemlige!

*Einar Kristoffersen*

## *Ditt ord er en lykt – et lys*

Ditt ord er ei lykt for min fot og eit ljos på min stig. Salm. 119, 105. All verda ligg i det vonde, seier Guds ord. Det vil seia i mørke, og dei veit ikkje kvar dei fær av. Mørket er farleg. «Mørket dreper», heiter det i biltrafikken. Difor vert det lys på vegar, kryss og tunnellar m.m. Alt dette er rosverdig. Så har og mennesket ei reis gjennom livet frå vogga til grav. Inga reis er så farleg som den. Ingen visste kor farleg den reis er, om ikkje nokon hadde sagt oss det. Her er bare to vegar, den eine fører til liv og sæla, den andre til død og evig fortaping, seier himmelens Gud. Vi skal lesa det frå 1. Joh. 1, 6–9:

Dersom me seier at me hev samfund med han, og me ferdast i myrkjert, so lyg me og gjer ikkje sanningi; men dersom me ferdast i ljoset, liksom han er i ljoset, so hev me samfund med kvarandre, og Jesu, hans Sons blod reinsar oss frå all synd.

Dersom me seier at me ikkje hev synd, so därer me oss sjølve, og sanningi er ikkje i oss. Dersom me sanner syndene våre, so er han trufast og rettferdig, so han forlet oss syndene og reinsar oss frå all urettferd.

Herren sjølv har sagt korleis vi skal koma inn på den rette vegen. «Korleis skal ein ungdom halda sti-

gen sin rein? Når han held seg etter ditt ord.» Salme 119, 9. Å, nei, kor därleg menneska steller med sjela si som ikkje tek imot det guddommelege lyset, Guds ord. I sin store nåde og miskunn gav han oss sitt ord. Her i ordet bur han og arbeidar igjennom. Han kallar i dette tussmørket menneskehjarta lever i. Som fyrlyset sender sine stråler ut over havet, slik er og Guds ord. Det var mange som kjende glimtet frå Ordet i sitt samvit: Du må venda om. Ja, men ikkje endå, tenkjer du kanskje. Og så blinka det på nytt: I dag om du hører hans røyst, så ferherd ikkje ditt hjarta.

Så sa Jesus til dei jødane som trudde på han: Vert de verande i mitt ord, så er de rette læresveinane mine, og de skal få kjenna sanninga, og sanninga skal gjera dykk frie. Me er Abrahams ætt, la dei i mot, og har aldri vore træler for nokon, korleis hev det seg at du seier: De skal verta frie? Jesus svara: Det seier eg dykk for visst og sant: Kvar den som gjer synd, er træl åt synda. Joh. 8, 13–34. Kan mørket verta større? Guds ord var ikkje lyset for dei. Her var det tradisjon og mennesket sin formørka tanke og vilje.

Dei tok i mot ordet så langt forstand og tanke rakk. De dømer etter kjøtet, sa Jesus. Hjarta var bunde til

lovens ord og gjerning. Skal ordet få bøya og varma hjarta må ein ta i mot det i ei stille ånd. «Tal Herre, tenaren din høyrer.» Det er nok ikkje Guds ord og bøn som står høgast på dagsordren vår. Andre ting vart meir viktige. «Arbeid til det daglege brød for meg og mine. Eg har ikkje tid, det vert betre seinare. Guds velsigning over heim og arbeid vert borte utan at ein merkar det. Lyset fekk ikkje visa veggen, og vanntrua tok plassen. Slik i den enkelte sitt liv og i menighet.

«Eg har i mot deg at du har gjeve opp din fyrste kjerleik.» Dette er vel sant i dag som aldri før. Vantrua i eige hjarta kjenner ikkje til Guds velsigning. Du bryr deg ikkje om det som høyrer himmelen til. Du vil heller tala bort to timer om vér og vind, enn å bruka ein time til Guds ord. Slik er den hedenske forakt for Gud og for di udøyelege sjel. Lyset og lykta blei sett bort, og mørket tok plassen. Kjenner du slike hjerto og menigheter? Så klagar du over så mange ting du ikkje er herre over. Krafta er borte, guds frykta vert mindre, og nådelivet veikna. Du har lite att for ditt verdslige strev. Det kan ikkje hjelpa deg nå. Her får kvar ein som er av sanninga erfara Jesu ord: Kva bater det eit menneske om han vinn heile verda, men øyder eller taper seg sjølv. Luk. 9, 25. Då er det berre ein veg tilbake. Kva er det? Det er å ikkje skjem-

mast over meg og orda mine, sa Jesus. Tenk du skal få venda om, du skal få miskunn og finna nåde til hjelp i rette tid. Endå lyser dette imot kvar einaste synder. Du skal ikkje verta bortvist, men få miskunn og nåde den tida du har bruk for det. Men det er vel ikkje stor kø ved nådestolen, men mange ved arbeidsskranken: kva eg skal vera og gjera for Jesus Kristus. Når natta var mørkaste i menneskeslekta, let han lyset stråla: Jesus født til jord. Nokre få såg, høyrd og fylgde ljuset. Den klare morgenstjerna rann opp i hjarta dykkar. Song 402. v. 6–7.

*Odd Dyrøy*

*Ja tenk på ham, o Sjel, Du troskap lovet, Tenk hva Imanuel for oss har vovet! For oss den Herre god Sitt blod utøste ,,: Sitt blod, sitt dyre blod ,,: Og oss forløste!*

*Når Jesu kjærighet Kun rett betraktes, og verdens herlighet For intet aktes, Når himlen er oss kjær og lys og yndig ,,: Da bliver Herrens hær ,,: I striden myndig.*



## Du er min Gud. I din hånd er mine tider.

(Salme 31, 15–16)

Jeg har hørt fortelle om noen kristelige venner, som en gang sat sammen og fortalte om hva for et ord i språket som var det beste, kjæreste og mest dyrebare. En av dem som var tilstede nevnte da ordet *Gud*, som betyr og er den gode, mente at intet ord kunne være over dette i himmelen eller på jorden. En annen nevnte ordet *Immanuel*, som betyr *Gud med oss*. En annen holdt på at ordet *Fader* måtte komme med i betraktingen, for han kunne ikke tenke seg noe mere dyrebart navn. En fjerde mente at ordet *Jesus* var det beste, som jo betyr frelser, for uten det ville vi jo være redningsløst fortapt alle sammen.

Til sist reiste en seg og sa at han helt ut var enig i at de ord som var nevnt – i seg selv var såre høye og dyrebare, men de ble aldri riktig dyrebare for et menneske uten at han kunne sette det lille ordet *min*

fremfor hvert av dem, så det hette: *Min Gud, min Emanuel, min Fader og min Jesus*. Derfor mente han at ordet *min* i denne forbindelse var det beste ordet som var å finne i vårt tungemål.

Og nå, mine venner, la oss ta denne samtale til ettertanke. Hva nytter det vel for oss at vi vet og tror, at der oppe i himmelen finnes en Gud, en Fader og en Frelser for menneskenes barn? Det vet jo også djevelen – og skjelver. Men hva ingen djevel kan, det skulle vi kunne, nemlig med glede og takk si salmedikterens ord etter:

«*Jeg roper Fader, du er min, og jeg min Fader, jeg er din, din Ånd er meg besegling på, at jeg således tale må, ja selv og frem han bønnen bær, at den for deg er sot og kjær.*»

Laurits Nilsen.